

[Handelsministeren]

med det tyske Ruhrgas, idet der var tale om leverancer af en sådan størrelsesorden, at de ikke kunne aftages alene til dansk forbrug.

En væsentlig årsag til forhandlingsresultatet var utvivlsomt prisspørgsmålet. Kredse af potentielle danske storforbrugere af naturgas gav udtryk for, at man dette århundrede ud til stadighed ville kunne påregne sikre og billige olieleverancer, og dette måtte naturligvis få indflydelse på de bud, man fra dansk side kunne afgive over for Phillipsgruppen.

Phillipsgruppen lagde ikke skjul på, at man anså de danske forestillinger om forsynings- og prisudviklingen for urealistiske, ligesom man ikke fandt, at der fra dansk så lidt som fra svensk side var gjort tilstrækkelige forberedelser til i givet fald at opbygge et større gasmarked. Ekofiskgassen solgtes herefter til et kontinentalt køberkonsortium bestående af tyske, hollandske, belgiske og franske gasselskaber.

I 1973 bød der sig på ny mulighed for forhandlinger om gasleverancer, denne gang om køb fra det norske Friggfelt, der ejedes af Petronordgruppen. Under disse forhandlinger var der på dansk side, herunder også hos de potentielle aftagere, større interesse og forståelse for det ønskelige i at sikre gasforsyningen, selv om prisniveauet ville være relativt højt. Forhandlings- og planlægningsberedskabet var også blevet bedre udbygget.

Resultatet af forhandlingerne blev imidlertid, at al Frigggassen solgtes til det engelske Gas Council. Årsagen hertil var formentlig, at det europæiske køberkonsortium, som man fra dansk side havde et vist samarbejde med, netop havde købt Ekofiskgassen og derfor ikke så hurtigt efter magtede at indgå en ny storkontrakt i skarp konkurrence med England.

Disse forhandlinger lærte os noget om, hvor grundige og omhyggelige forberedelser der skal til, hvis man vil gøre sig gældende som naturgaskøber. Forhandlingerne lærte os også noget om nødvendigheden af bedre og sikrere langtidsprogner for energiforsyningsudviklingen og prisforholdene.

Med energikrisen i 1973-74 blev behovet for langtidsplanlægning af energiforsyning og energiforbrug akut. Det stod klart, at der måtte foretages indgreb for at standse og vende udviklingsforløbet bort fra den næsten totale afhængighed af olie.

I 1975 kom dette for naturgassens vedkommende klart til udtryk i den regeringserklæring af den 6. maj 1975, hvormed handelsministeren fremsendte 1975-energirederegørelsen til folketingets energipolitiske udvalg. Jeg tror, det er nyttigt at gentage erklæringen på dette punkt:

»Regeringen er af den opfattelse, at det vil være særdeles ønskeligt, om Danmark kunne få en almindelig forsyning med naturgas, som i givet fald vil kunne betyde en aflastning af olieforbruget på omkring en halv snes procent inden for den nævnte tidshorizont frem til 1985. Der er ikke for øjeblikket konkrete leveringsmuligheder, og det ligger klart, at det i givet fald vil være nødvendigt, at staten går ind i meget betydelige investeringer og i en overgangsperiode giver afkald på forrentning og afskrivning af investeringerne, såfremt Danmark skal kunne benytte sig af en konkret leveringsmulighed for naturgas.

Med den vægt, vi må tillægge en naturgasforsyning, finder regeringen, at man må være parat til at fravige de hidtil fulgte principper om ikke at gribe ind i konkurrenceforholdene i energisektoren. Det kan i den forbindelse nævnes, at f. eks. de i Tyskland gældende afgifter på olie giver den tyske naturgasforsyning en forbedret konkurrenceevne.

Regeringen understreger betydningen af, at det forberedende og planlæggende arbejde med henblik på realisering af en dansk naturgasforsyning føres så langt frem som muligt, således at vi er i konstant beredskab til at udnytte opståede forsyningsmuligheder.«

Som jeg nærmere skal komme ind på i det følgende, er vi i dag nået langt i retning af at opbygge det omfattende beredskab, der skal til, for at vi kan udnytte den forsyningsmulighed – oven i købet fra danske fund – som nu vil komme, i kraft af den aftale, der er etableret med A. P. Møller.

I 1976 fremlagde regeringen sin energiplan, Dansk Energipolitik 1976, som også i international sammenhæng betegnes som et kvalificeret oplæg til og grundlag for gennemførelsen af en dansk energipolitik. Jeg skal ikke nægte, at vi netop fra internationale organisationers side, specielt Det Internationale Energi Agentur, har modtaget tydelige tilkendegivelser om, at man også anser en sådan politik for nødvendig for Danmarks vedkommende.